

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: J. F.

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČO: 00551023
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstvo práce a sociálních věcí ze dne 18. 7. 2025,
č. j. MPSV-2025/152635-918,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – pobočky v Pardubicích ze dne 10. 6. 2025, č. j. 84452/25/CR. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci ode dne 1. 4. 2025 odejmuta dávka státní sociální podpory příspěvku na bydlení.

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Správní orgán mu nepřiznal příspěvek na bydlení, neboť nedoložil úhradu nákladů na bydlení. Takovou podmínku však podle žalobce žádný právní předpis nestanovuje. Podle jeho názoru je rozhodnutí v rozporu s ustanovením § 30d zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném ke dni vydání žalovaného rozhodnutí (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), které stanoví pouze to, že žadatel *musí mít náklady na bydlení*, nikoliv že je *musí prokazatelně uhradit*. Nadto podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 504/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „vyhláška č. 504/2006 Sb.“), se náklady dokládají smlouvami, vyúčtováním a předpisy záloh, nikoliv doklady o zaplacení. Žalobce označil podmínění přiznání dávky úhradou výdajů za nezákonné, diskriminační a formalistické. Současně namítl porušení zásad správního řízení a tvrdí, že postup správních orgánů byl šikanózní a odporoval účelu sociální podpory, čímž správní orgány zasáhly do jeho důstojnosti a existenční jistoty.
3. Na základě výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky jsou shodné s námitkami uvedenými v odvolání, s nimiž se již vypořádal. Doplnil, že pro nárok a výplatu příspěvku na bydlení je nutné doložit uhrazené náklady v rozhodném období, nikoli pouze jejich předpis. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce v souvislosti s žádostí o příspěvek na bydlení zaslal správnímu orgánu I. stupně doklad o výši nákladů na bydlení za kalendářní 1. čtvrtletí 2025, doklad o výši čtvrtletního svého příjmu za 1. čtvrtletí 2025 a doklad o výši čtvrtletního příjmu B. F., nar. X, za 1. čtvrtletí 2025. Následně byl žalobce vyzván (výzva mu byla doručena dne 21. 5. 2025) k doložení *prohlášení osob bez příjmu a dokladů o uhrazení elektřiny v 1. čtvrtletí 2025*. Ve výzvě byl žalobce upozorněn na možnost zastavení výplaty dávky příspěvek na bydlení, její odejmutí nebo nepřiznání, pokud požadované skutečnosti nedoloží ve lhůtě 8 dnů.
7. Dne 4. 6. 2025 žalobce zaslal správnímu orgánu I. stupně toliko *prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok na dávky za kalendářní 1. čtvrtletí 2025*. Doklady o uhrazení elektřiny v 1. čtvrtletí 2025 nedoložil. Protože žalobce nedoložil rozhodné skutečnosti pro nárok a výši dávky, byla mu prvostupňovým rozhodnutím dávka státní sociální podpory příspěvku na bydlení odejmuta. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo žalovaným rozhodnutím zamítnuto.
8. Žalovaný uvedl, že podle § 24 a § 25 zákona o státní sociální podpoře se do nákladů na bydlení započítávají náklady *uhrazené* v rozhodném období. Pro zjištění nákladů se započítávají i částky *zaplacené* jako záloha nebo doplatek. Žalobce byl vyzván k doložení dokladů o úhradě elektřiny, na výzvu však nereagoval v plném rozsahu. Za situace, kdy žalobce nespolupracoval se správními orgány a nesplnil povinnost stanovenou právními předpisy, nelze naplnit legitimitu jeho očekávání, neboť se žalobce sám vystavil zřejmému

riziku nedostatečného zajištění svých potřeb. V souvislosti s předchozími žádostmi o přiznání příspěvku na bydlení byl žalobce opakovaně vyzýván k doložení rozhodných skutečností, tento úřední postup mu tedy nebyl neznámý. Žalovaný zdůraznil, že příspěvek na bydlení je dávkou poskytovanou ex post, na základě *skutečně uhrazených* nákladů, nikoli pouze *sjednaných*. Žalobce nesplnil povinnost doložit úhradu nákladů, a proto nebylo možné nárok uznat. Žalovaný uzavřel, že zákon o státní sociální podpoře vyžaduje doložení nákladů uhrazených, což je v souladu s právními předpisy.

9. Podle § 25 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře: *Náklady na bydlení se pro nárok a výši příspěvku na bydlení stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají náklady na bydlení*
 - a) *uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, žily v rozhodném období,*
 - b) *ve výši 80 % příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován příspěvek na bydlení; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečné výši uhrazené v původním bytě.*
10. Podle § 25 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře: *Pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.*
11. Podle § 49 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře: *Nárok na dávku vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem.*
12. Podle § 49 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře: *Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky.*
13. Podle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře: *Byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn.*
14. Žalobce tvrdí, že právní úprava příspěvku na bydlení stanoví pouze to, že žadatel musí mít náklady na bydlení, nikoliv že je musí prokazatelně uhradit.
15. Příspěvek na bydlení je dávkou státní sociální podpory, jejímž účelem je poskytnout finanční pomoc oprávněným osobám na úhradu nákladů na bydlení. Co se pro účely

přiznání tohoto příspěvku považuje za náklady na bydlení, stanovuje § 25 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Podle tohoto ustanovení tvoří náklady na bydlení nejenom nájemné, ale i náklady za elektřinu (příčemž právě doklad o její úhradě měl žalobce doložit) a další náklady za plnění poskytované s užíváním bytu (jako je např. dodávka tepla, vody, aj.).

16. Ustanovení § 25 odst. 3 téhož zákona pak upřesňuje, že se do nákladů na bydlení započítávají náklady na bydlení *uhrazené* v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami (pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, v rozhodném období žily).
17. Z toho plyne, že žadatel o příspěvek musí nejen prokázat existenci nákladů, ale také jejich úhradu, neboť výpočet příspěvku na bydlení vychází ze skutečně uhrazených nákladů na bydlení. Bez doložení úhrady nelze ověřit skutečnou výši nákladů a tím ani správně stanovit nárok na dávku a případně její výši.
18. Zásadní také je, že podle § 25 odst. 3 věty první zákona o státní sociální podpoře se náklady na bydlení stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje (uplatňuje). Jinými slovy, žadatel o dávku musí doložit příjmy všech společně posuzovaných osob a náklady na bydlení právě za to čtvrtletí, které předchází období, na které dávku žádá. Jak proto správně uvedl žalovaný, příspěvek na bydlení je dávkou poskytovanou ex post, tedy na základě skutečně vzniklých a uhrazených nákladů v předchozím období.
19. Krajský soud tak uzavírá, že ze znění zákona o státní sociální podpoře, ale i z účelu a smyslu příspěvku na bydlení, vyplývá, že žadatel o příspěvek musí doložit nejen existenci nákladů na bydlení, ale i jejich skutečné uhrazení. Tento požadavek není diskriminační ani formalistický, jak se žalobce domnívá. Naopak, pokud by postačovalo pouze tvrzení žadatele o výši hrazených částek, bez povinnosti doložit jejich skutečné vynaložení, vytvořil by se prostor pro zneužívání systému státní sociální podpory. Takový postup by odporoval principu hospodárného nakládání s veřejnými prostředky a ohrozil by účel dávky, kterým je kompenzace reálně vzniklých nákladů na bydlení.
20. K odkazu žalobce na ustanovení § 30d zákona o státní sociální podpoře krajský soud pro úplnost dodává, že ustanovení § 30d v uvedeném zákoně v rozhodné době neplatilo. Krajský soud však výše podrobně vysvětlil, že požadavek skutečného vynaložení nákladů na bydlení vyplývá nejen z jazykového znění tohoto zákona, ale i z jeho smyslu a účelu. Vyhláška č. 504/2006 Sb., na kterou žalobce v žalobě rovněž odkazoval, není použitelná pro příspěvek na bydlení. Tato vyhláška byla vydána k provedení zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, nadto byla účinná do 31. 12. 2011.
21. Lze doplnit, jak vyplývá z obsahu spisu, že žalobci byl v minulosti příspěvek na bydlení opakovaně přiznán. To znamená, že v předchozích řízeních žalobce splnil zákonem stanovené podmínky, včetně povinnosti doložit nejen existenci nákladů na bydlení, ale také jejich úhradu. Tento úřední postup mu tedy byl znám a nemohlo se pro žalobce jednat o překvapivý požadavek ze strany správních orgánů.
22. Krajský soud pro nadbytečnost neprováděl dokazování přiloženými příjmy a náklady žalobce, neboť s ohledem na shora vyloženou argumentaci soudu nemohou přinést další objasnění věci, soud rozhoduje podle skutkového a právního stavu v době rozhodování

správních orgánů v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce ve správním řízení nedoložil rozhodné skutečnosti pro vznik nároku a stanovení výše dávky, a proto správní orgán postupoval v souladu se zákonem, když dávku nepřiznal. Žalobce ostatně ani netvrdí, že by ve správním řízení předložil podklady, jejichž absence byla správním orgánem označena za důvod nepřiznání dávky.

23. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobce nebyl v soudním řízení úspěšný a žalovanému jako správnímu orgánu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS. Běžnou úřední činnost by přesahovaly zejména náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním, viz např. rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012-11, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 1. prosince 2025

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

